

Επικοινωνία και Αυτονομία του παιδιού στο σπίτι

Ομιλήτρια: Ροδάνθη Αγγουράκη- Κοινωνική Λειτουργός MSc, Med, Ειδικό Δημοτικό Σαλαμίνας

Η επιμόρφωση με θέμα: «Επικοινωνία και Αυτονομία παιδιού στο σπίτι» είχε ο σκοπό ήταν να μπορέσουν οι γονείς/κηδεμόνες των μαθητών του σχολείου να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις προκειμένου να βοηθηθούν στην επικοινωνία με το παιδί τους και να συμβάλλουν στη σταδιακή αυτονομία του παιδιού στο σπίτι.

Στην αρχή παρακολουθήσαμε το βίντεο «Πες τη λέξη αυτισμός» δημιουργία του Συλλόγου Γονέων Κηδ. και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Ν. Λάρισας και συζητήσαμε ορμώμενοι από το βίντεο για τις δυσκολίες του αυτισμού και τους τρόπους που χρήζει να βρούμε για την καλύτερη επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση με σκοπό την ισότιμη συνύπαρξη όλων. Μιλήσαμε για την επικοινωνία με παιδιά ΔΑΦ και αφού δόθηκε ο ορισμός της επικοινωνίας δόθηκαν στη συνέχεια συγκεκριμένες συμβουλές στους γονείς προκειμένου να μπορέσουν να διευκολυνθούν στην επικοινωνία με τα παιδιά τους.

Ορισμένοι τρόποι με τους οποίους μπορούμε να ενθαρρύνουμε την επικοινωνία με το παιδί :

- Χρησιμοποιούμε σύντομες προτάσεις – πχ «Πουκάμισο. Καπέλο.
- λιγότερο ώριμη γλώσσα – πχ, «Η πλαστελίνη είναι άχαρη στο στόμα ».
- Υπερβολή στον τόνο της φωνής – π.χ «Ωχ, το νερό είναι ΠΟΛΥ ζεστό».
- Ενθάρρυνση και προτροπή του παιδιού σε μια συνομιλία – π.χ«Κοίτα αυτό το σκυλί. Τι χρώμα έχει ο σκύλος;».
- Κάντε ερωτήσεις που χρειάζονται απάντηση από το παιδί σας – π.χ, «Θέλετε ένα λουκάνικο;» Εάν γνωρίζετε ότι η απάντηση του παιδιού σας είναι ναι, μπορείτε να μάθετε στο παιδί σας να κουνάει το κεφάλι του ως απάντηση
- Δώστε του αρκετό χρόνο για να καταλάβει
- Αρχικά ας εξασκηθούμε στην επικοινωνία με το παιδί για θέματα ή πράγματα που τους ενδιαφέρουν.
- αντί να επιδιώξουμε σε απαγορεύσεις («όχι», «μην το πειράζεις αυτό»), να προτείνουν στο παιδί εναλλακτικές συμπεριφορές «π.χ., σπρώξε το καρτόσι, ή κράτα το χέρι μου» με ήρεμο αλλά σταθερό τόνο φωνής

Στη συνέχεια δόθηκαν παραδείγματα επικοινωνίας με τα παιδιά και αφού επισημάνθηκε ότι στον αυτισμό συναντώνται επίμονες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές προτάθηκαν τρόποι για να τις αποτρέψουμε. Δόθηκε έμφαση στο να περιορίζουμε και αντικαθιστούμε τις στερεοτυπικές συμπεριφορές οι οποίες να θέτουν το παιδί ή τους άλλους σε κίνδυνο (π.χ. αν το παιδί αυτοτραυματίζεται), εμποδίζουν το παιδί να εμπλακεί σε δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της ημέρας

Στη συνέχεια έγινε αναφορά στη σημασία της σωματικής καθοδήγησης και της μη λεκτικής επικοινωνίας και στη συμβολή τους στην εκμάθηση δεξιοτήτων και στη βελτίωση της επικοινωνίας με το παιδί.

Τονίστηκε η σημασία που μπορεί να έχει η εκμάθηση κάποιων καθημερινών δεξιοτήτων στο σπίτι στην γενικότερη αυτονομία του παιδιού. Για παράδειγμα είναι πολύ σημαντικό να εμπλέξουμε το παιδί σε πράγματα που αφορούν το φαγητό, το καθάρισμα, το πλύσιμο σκευών, την τοποθέτηση ρούχων στην απλώστρα κι άλλες καθημερινές δραστηριότητες που κάνουμε στο σπίτι. Επίσης, στην ομιλία ενισχύθηκαν οι γονείς ή κηδεμόνες να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους εμπλέκοντας τα παιδιά σε καθημερινές εργασίες με την τεχνική βήμα-βήμα διδασκαλία ή αλυσίδα, αναλύοντας τις εργασίες σε μικρά βήματα, κάνοντας διδασκαλία των βημάτων ένα κάθε φορά, βοηθώντας όταν χρειάζεται, επιβραβεύοντας κάθε μικρή επιτυχία στην πορεία.

Παράδειγμα: **Φτιάχνω τoστ**

- 1 .Παίρνω το ψωμί για τoστ
- 2. Παίρνω το ζαμπόν και το τυρί
- 3 Παίρνω ένα πιάτο και ένα μαχαίρι
- 4 Βάζω 2 φέτες ψωμί στο πιάτο
- 5 Βάζω ένα ζαμπόν και ένα τυρί πάνω σε μία φέτα ψωμί
- 6 Βάζω την άλλη φέτα ψωμιού από πάνω
- 7 Βάζω τα πράγματα στη θέση τους
- 8 Τρώω το τoστ

Θυμάμαι πάντα την επιβράβευση! Λεκτική ή ένας ενισχυτής του παιδιού!

Τέλος δόθηκαν πληροφορίες στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς με τηλεφωνικές υπηρεσίες για υποστήριξη, βιβλία, ταινίες και ιστοσελίδες. Τονίστηκε η σημασία της αισιοδοξίας που πρέπει να έχει ο γονιός και της αναζήτησης τρόπων και μεθόδων που θα τον βοηθήσουν να είναι αισιόδοξος και αποτελεσματικός ώστε να μπορέσει να επικοινωνήσει σωστά και να συμβάλλει στην αυτονομία του παιδιού. Το όφελος της επιμόρφωσης ήταν να δοθούν εργαλεία και ενίσχυση στους γονείς έτσι ώστε να

αναζητούν σωστότερες πληροφορίες και να διεκδικούν το καλύτερο για την εκπαίδευση και την υποστήριξη των ίδιων και κατ' επέκταση όλης της οικογένειας.

Πηγές της ομιλίας

- <https://www.autismthessaly.gr/>
- [Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Θεσσαλίας](#)
- [Elizabeth Verdick και Elizabeth Reeve, \(2022\).«Στο φάσμα του αυτισμού»Οδηγός Καθημερινής Επιβίωσης, Μεταίχιμο](#)
- [Αρχιμανδρίτης π. Απόστολος Καβαλιώτης, \(2009\).«Στρατηγικές υποστήριξης και διδασκαλίας παιδιών σε φάσμα αυτισμού»](#)
- [ΚΕΔΔΥ Χίου](#)
- <https://caliberautism.com/>
- <https://kpechios.org/>
- <https://ipatproject.eu/>